

T. C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEBLİĞLER DERGİSİ

Cilt: 12

1 AĞUSTOS 1949

SAYI: 549

KANUNLAR :

Bakanlar Kurulu Kararı

3

Karar sayısı: 9401

Türk öğrencilerinin yabancı memleketlerde okumaları ile ilgili ilişik Yönetmeliğin yürürlüğe konulması ve 18/2/1944 tarihli ve 3/446 sayılı kararla kabul edilmiş olan yönetmelikle 13/7/1944, 8/2/1947 tarihli ve 3/1267, 3/5400 sayılı kararların kaldırılması; Milli Eğitim Bakanlığının 2/5/1949 tarihli ve 2/391 sayılı yazısı üzerine, Bakanlar Kurulunun 27/5/1949 tarihli toplantısında kararlaştırılmıştır.

27/5/1949

CUMHUR BAŞKANI
İSMET İNÖNÜ

Başbakan Devlet Bakanı Devlet Bakanı
Ş. Gönaltay Başbakan yardımcısı N. Sumer
N. Erim

Adalet Bakanı Millî Savunma Bakanı
F. Şirmer H. Çakır

İçişleri Bakanı Dışişleri Bakanı V. Maliye Bakanı
E. Erişirgil N. Sumer I. R. Aksal

M. Eğ. Bakanı Bayındırlık B. Eko. ve T. B.
T. Banguoğlu Ş. Adalan C. S. Barlas

Sağ. ve So. Y. B. G. ve Tekel B. Tarım B.
Dr. K. Bayazit Dr. F. Ş. Bürge C. Oral

Ulaştırma Bakanı Çalışma Bakanı
Dr. K. Satır R. Ş. Siner

TÜRK ÖĞRENCİLERİNİN YABANCI MEMLEKETLERDE OKUMALARI İLE İLGİLİ YÖNETMELİK

Madde 1 — Türk çocuklarının memleket dışı öğrenim işlerinin Milli Eğitim Bakanlığınca düzenlenip denetlenebilmesi için, 1416 sayılı kanunun 1 inci maddesinde bahsolunan Devlet daire'leriyle kurumlardan başka kamu hizmeti gören veya kamu yararına çalışan, tüzelkişiliği olan, sermayesinde Devletin hissesi bulunan veya Devletten yardım gören kurumlar tarafından da yabancı memleketlere öğrenime gönderilecek öğrencilerin seçimi, gönderilmesi, öğrenim plânlarıyla öğrenim esnasındaki durumlarının takibi ve denetlenmesi hususlarını - yukarıda sayılı yazılı kanun hüküm'eri dairesinde - Milli Eğitim Bakanlığı düzen'ler.

Yabancı memleketlere gönderilecek öğrencilerin sayısı, kendilerinde aranan vasıflar, gidecekleri memleket ile okuyacakları okul, staj ve pratik de dâhil olmak üzere öğrenim plânları ilgili Bakanlık ve kurumlar tarafından düzenlenerek Milli Eğitim Bakanlığına bildirilir.

Yukarıda bahsolunan daire ve kurumlarca (memlekette staj yapmış olmak veya gideceği memleketin dilini bilmek gibi) şart koşulacak özel niteliklerin mevcudiyeti, seçim sırasında üstün tutulma sebebi sayılır.

Madde 2 — Birinci maddede bahsedilmiş olan bütün daire ve kurumlar nam ve hesabına yabancı memleketlere gönderilecek öğrenci'ere Bakanlar Kurulu kararına göre aylık ödenek verilmesi, gidiş ve dönüş yol paralarıyla öğrenim giderlerinin tesbiti ve Maliye Bakanlığı tarafından dövize veya başka bir ödeme şekline bağlanması işleri Milli Eğitim Bakanlığınca takibolunur. Öğrenci ödenekleri Milli Eğitim Bakanlığı bütçesine aktarılmamış olan kurumlar, yabancı memleketlere yolladıkları öğrencilerin aylık ödenekleriyle yol paralarını Milli Eğitim Bakanlığınca tesbit edilen miktar ve usullere göre kendi bütçelerinden verirler; öğrenim giderleri ise, ilgili kurum tarafından bölge öğrenci müfettişi namına Maliye Bakanlığınca şahıs başına tesbit edilecek had üzerinden açılacak avanslar veya krediler yoluyla öğrencinin bulunduğu öğrenim kurumuna ödenir.

Madde 3 — Özel bir kurum hesabına veya kendi paralarıyla öğrenim için yabancı memleketlere gidecek olan Türk vatandaşları memlekettan ayrılmadan önce bu Yönetmeliğin hükümlerine uyacaklarına dair Milli Eğitim Bakanlığınca bir yüklenme senedi vereceklerdir. Öğrencinin noterlikte düzenlettireceği bu yüklenme senedine; yabancı memlekette okuduğu müddetçe kendisine para gönderecek kimsenin bu paraları muntazaman göndermeyi kabul ve taahhüt ettiğine dair bir kayıt konulacaktır.

Madde 4 — Milli Eğitim Bakanlığının yabancı memleketlerdeki öğrenci müfettişleri, kendi bölgelerinde özel kurumlar hesabına veya kendi paralarıyla okuyan öğrenciler üzerinde de mutlak bir teftiş ve denetleme hakkını haizdirler.

Madde 5 — Özel bir kurum hesabına veya kendi parasıyla öğrenim için yabancı bir memlekete giden öğrenci, yurt dışına çıkacağı sırada Milli Eğitim Bakanlığınca kendisine verilen talimat gereğince, ilk iş olarak hareketini Milli Eğitim Bakanlığınca bildirecek ve yerine vardığında o bölgedeki öğrenci

müfettişliğine başvurarak adını kayıt ve durumunu tesbit ettirecektir. Her öğrenci öğrenim, uzmanlık veya staj için kaydını yaptırdığı kuruma düzenlettireceği öğrenim plânını derhal müfettişin onamına sunacaktır.

Öğrenci müfettişince onanan öğrenim plânlarının bir nüshası müfettişlik bürosunda saklanacak, diğer nüshası ise Milli Eğitim Bakanlığınca gönderilecektir.

Madde 6 — Hiçbir öğrenci kendi bölgesindeki öğrenci müfettişinin muvafakati olmaksızın bulunduğu memleketi, öğrenim kolunu veya plânını, devam ettiği kurumu değiştiremez.

Madde 7 — Özel bir kurum hesabına veya kendi paralarıyla öğrenim için yabancı memleketlere giden öğrencilerin öğrenim plânlarının düzenlenmesinde şu esaslar gözönünde tutulacaktır:

a) Kendilerine, dil bilgilerini kuvvetlendirmeleri ve gereken pratiği elde edebilmeleri için en çok bir yıla kadar mühlet verilebilir. Bu mühletin başlangıcı öğrencinin yabancı memlekete vardığını ilgili resmî makama bildirdiği tarihtir. Dil öğrenme için verilen süre, vaktinde derhal haber verilmiş ve müfettişlikçe zamanında kabul olunup Bakanlıkça da uygun görülüş maktul bir öze dayanmadıkça, uzatılamaz. Ancak; özrü kabul olunan öğrencinin dil öğrenme süresine özrünün devam ettiği zaman kadar bir müddet eklenir.

b) Dil öğrenme devresi bittikten sonra yapılacak öğrenim, ister sınıf veya sömestre esasına, ister lisansın kısımlara ayrılması veya muayyen derslerden imtihan geçirilmesi usulüne bağlı olsun resmî öğrencinin öğrenim müddeti kadar sürer. Ancak; öğrenci müfettişince, öğrenci müfettişi bulunmayan yerlerde o bölgedeki yetkili Türk makamlarınca zamanında takdir edilen ve onanan ve Milli Eğitim Bakanlığınca da uygun görül'len bir özür dolayısıyla bu süre en çok bir yıl daha uzatılabilir. Bu suretle süresi uzatılan öğrencilerin öğrenim plânında yapılması gereken değişiklik, öğrenci müfettişliğince veya öğrenci müfettişi bulunmayan yerlerde o bölgedeki yetkili Türk makamlarınca yapılarak Milli Eğitim Bakanlığınca bildirilir. Bu sürenin sonunda öğrencinin dövizi kesilir ve kendisi yurda dönmeğe davet edilir.

c) Kayıt olunduğu kurumun programına göre, öğrencinin öğrenime başlamadan, öğreniminin ortasında veya sonunda staj yapması mecburiyeti olduğu takdirde bunun başlangıç tarihi ve süresi plâna kaydedilir.

c) Doktora, staj veya uzmanlığa ait plânlarda inceleme, tez yazma ve tezlerin savunması için ayrı süre verilir.

Madde 8 — Resmî ve özel öğrencilerin yabancı memlekette öğrenimi için kalacakları süreler şu esaslara bağlıdır:

a) Orta dereceli bir öğrenim üzerine yüksek öğrenim yapacaklara (7 nci madde hükmü saklı kalmak şartıyla) en çok 6 yıl,

b) Yurtta meslekî ve yüksek öğrenimini tamamladıktan sonra doktora, staj veya uzmanlık için gidenlere (7 nci madde hükmü saklı tutulmak şartıyla) en çok 4 yıl,

c) Yabancı memleketlerde yüksek öğrenimini tamamlayanlardan hemen doktora, staj veya uzmanlık yapmaları Bakanlıkça uygun görülenlere (Yüksek öğrenimlerini tamamladıkları tarihten başlamak kaydıyla) en çok 3 yıl süre verilir.

Yabancı memlekette yüksek öğrenimini tamamlayıp yurda döndükten sonra doktora, staj veya uzmanlık için yeniden yabancı memleketlere gönderilmeleri uygun görülenler hakkında da bu fıkra hükmü uygulanır.

Madde 9 — Bir öğrencinin öğrenimini tamamlaması, o öğrencinin öğrenim plânında gösterilen merhaleleri geçmesi demektir. Öğrenim için yabancı memleketlere gitmiş olanlardan öğrenim plânı gereğince devam mecbur olduğu kurumla ilgisini kesken muhafaza etse dahi fiilen kesmiş vaziyette olanlarla, öğrenimleri sona erdiği halde doktora, staj veya uzmanlık yapmaları uygun görülmemiş olduğu halde bu gibi bahanelerle yurda dönme istemiyenler ve 8 inci madde hükümlerine göre kendilerine verilen süre içinde öğrenimlerini tamamlamamış olanlar, döviz'leri kesilerek yurda dönmeğe davet edilirler.

Madde 10 — Döviz alınabilmesi için öğrenci müfettişliği tarafından onanacak döviz belgeleri, altı aylık süreler için muteber sayılacaktır.

Aylık ödeneğin o yabancı memleketlere göre tediye şekillerine bağlanabilmesi için öğrenciler, her sömestre başında öğrenci müfettişliğine başvurarak öğrenime devam ettiklerini belgeliyeceklerdir. Müfettişlikler bu belgelere göre öğrencilere gerekli döviz belgelerini vereceklerdir. Öğrenciler de müfettişliklerce onanan bu belge'leri, bağlı bulundukları kambiyo mercilerine verilmek üzere, kendilerine para yollayan kuruma veya şahsa göndereceklerdir.

Madde 11 — Yabancı memleketlerde öğrenimde bulunan öğrencilerden:

a) Öğrencilik ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığının şeref ve itibarını kıracak hareketlerde bulunanlar,

b) Türkiye Devletinin mevzuatına göre memleket için zararlı sayılan fiil ve hareketlerde bulunan veya bu çeşit faaliyetlere katılanlar,

c) Öğrencilik onur ve haysiyetiyle birleştirilemeyecek şekilde hayat sürmekte devam ve ısrar ettiği sabit olanlar,

d) Öğrenimde bulunduğu memleketin resmî makamlarınca kendisinin o memlekette daha fazla ikametinin arzu edilmediği yetkili Türk mümessilliklerine bildirilenler,

e) Öğrenimde bulunduğu kurumun nizamlarına aykırı hareketinden dolayı o kurumla ilişkisi tamamen kesilenler,

f) Bölgesinde bulunduğu müfettişliğin veya Türk temsil makamlarının talimatlarını dinlememekte ısrar edenler,

Müfettişliğin veya konsoloslüğün elçilik yoluyla yapacağı teklif üzerine Millî Eğitim Bakanlığınca yurda geri alınırlar.

Madde 12 — Yabancı memleketlere kendi paralarıyla öğrenime gideceklerde aranacak nitelikler ve bunların gönderilmesinde uyulacak esaslar şunlardır:

a) Yurtta yüksek öğrenimini bitirmiş olanlar,

b) Teknik okuldan veya Amerikan Kolejinin mühendislik kısmından mezun olanlar,

c) Yurtta yüksek öğrenime devam etmekte olanlar, (bu gibiler:

I - Aynı öğrenim dalında yabancı memleketlerde öğrencilerine devam etmek istedikleri takdirde, yabancı memleketlere gitmek için Bakanlığa başvurdukları öğrenim yılı içinde bir üst sınıfa veya sömestreye geçmiş olmalıdırlar. II - Öğrenim dallarını değiştirmek suretiyle yabancı memleketlere öğrenime gitmek istedikleri takdirde haklarında bu maddenin "d" veya "e" fıkrası hükmü uygulanır.)

d) Lise olgunluk diplomasını almış olanlar, (Bunlar ancak teknik bir öğrenim dalında yabancı memleketlere öğrenime gidebilirler.)

e) Lise derecesinde veya sanat enstitüleri gibi birinci derecede orta uzmanlık öğrenimi veren kurumlardan mezun olanlar.

(Bu gibi'ler, yabancı memlekette yapmak istedikleri öğrenim, yurtta tamamlamış bulundukları öğrenimle ilgili olmak ve memleketimizde bu öğrenimi veren öğrenim kurumu bulunmamak şartıyla gidebilirler.)

f) En az ortaokul veya buna denk bir öğrenim kurumundan diploma almış olanlar. (Bu gibilere, yapacakları öğrenim meslekî veya teknik mahiyette olmak ve memleketimizde bu mahiyette öğrenim verecek kurum bulunmamak şartıyla, öğrenci olarak yabancı memleketlere gitme izni verilebilir.)

Öğrenim durumları "e" ve "f" fıkralarına uyanlar yabancı memlekette yapmak istedikleri öğrenimin mahiyetini belirten müfredat programını Millî Eğitim Bakanlığının incelemesine sunmağa mecburdurlar. Öğrenim programları Bakanlıkça uygun görülenlere ancak bu programa göre yapacakları öğrenim için izin verilir.

g) Döviz istemeksizin yabancı memleketlere öğrenime gitmek isteyenlerden:

I. Yukardaki d fıkrasında kayıtlı (teknik bir dalda öğrenim yapma) şartı aranmaz.

II. Lise derecesinde veya sanat enstitüleri gibi birinci derecede orta uzmanlık öğrenimi veren kurumlardan mezun olanlarla, en az ortaokul veya buna denk bir öğrenim kurumundan diploma almış bulunanlara yapacakları öğrenim meslekî ve teknik mahiyette olmak şartıyla müsaade verilir.

Döviz istemeksizin yabancı memleketlere öğrenime gitmek isteyen öğrenciler, gidiş, dönüş ve öğrenim süresince, hastalık hali de dâhil olmak üzere, iase, ibate ve her tür'ü okul giderleri için hiçbir suretle döviz talebinde bulunamayacaklarına dair notere tanzim ettirilecek bir yüklenme senedini Maliye Bakanlığınca verirler. Bu gibiler ayrıca Maliye Bakanlığının tesbit ve ta'ep edeceği formaliyeti tamamlamak zorundadırlar.

Madde 13 — Resmî ve özel öğrenciler için Maliye Bakanlığınca tahsis olunacak döviz kontenjanından resmî öğrencilere gerekli miktar ayrıldıktan sonra geriye kalan kısmın dağıtılma nispetini, 12 nci maddede tertip'enen sırayı gözönünde bulundurarak, Millî Eğitim Bakanlığı ayarlar.

Madde 14 — Bir öğrenci müfettişliği bölgesi içine girmiyen yerlerde 1416 sayılı kanuna ve bu yönetmeliğe göre öğrenci müfettişliğine verilmiş olan işler konsolosluklar tarafından görülür.

Madde 15 — Bu yönetmeliğin yayımlanmasından önce öğrenim için yabancı memleketlere gitmiş olanlar hakkında da işlem bakımından bu yönetmelik hükümleri uygulanır.

YÖNETMELİKLER:

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar sayısı: 51

Karar tarihi: 6/VII/1949

ÖZET:

Erkek Teknik Öğretmen Okulu haftalık ders dağıtma cetveli h.

Erkek Teknik Öğretmen Okulu için tertiplenen ders dağıtma cetvelinin bağlı örneğine göre kabulü hususunun Bakanlık Yüksek Makamının onamalarına sunulması kararlaştırıldı.

Uygundur

6/VII/1949

Millî Eğitim Bakanı y.
Meslekî ve Teknik
Öğretim Müsteşarı
R. Uzel

ERKEK TEKNİK ÖĞRETMEN OKULU DERS DAĞITIM CETVELİ

[illegible]

GENELGELER:

Özel Okullar Müdürlüğü ÖZET:

Sayı: 93/2

2565

Azınlık okullarından müdür baş yardımcılarının kaldırılması h.

İSTANBUL VALİLİĞİNE

Millî Eğitim Müdürlüğünden alınan 9/XI/1948 tarihli ve 68013 sayılı yazıya cevaptır:

Yabancı ve azınlık ortaokullarıyla liselerinde okutulan Türkçe dil, tarih, coğrafya, yurtbilgisi ve sosyoloji derslerinin randımanını temin etmek, derslerin irtibatını sağlamak, okulun yazı işlerini tanzim etmek gayesiyle 16/II/1937 tarihli ve 9/290 sayılı emir gereğince bu okullara tayin edilmiş olan müdür baş yardımcılarının azınlık ortaokullarıyla liselerinde çalışanların idari görevleri 1948-1949 ders yılı sonundan itibaren kaldırılmıştır.

Bu okullardaki her türlü idari ve tedrisî işler okul müdürlerinin sorumluluğuna bırakılmıştır.

Her ders yılı başında azınlık ortaokul ve liselerinde çalışan Türkçe dersi öğretmenleri ayrı; tarih, coğrafya ve yurtbilgisi dersleri öğretmenleri ayrı; sosyoloji dersleri öğretmenleri de ayrı olmak üzere okul müdürlerinin başkanlığı altında birer toplantı yapacaklar, aralarından "Türkçe dil dersi öğretim şefi; tarih, coğrafya, yurtbilgisi dersleri öğretim şefi; sosyoloji dersleri öğretim şefi" diye ayrı ayrı şefler seçeceklerdir.

Öğretim işleriyle yakından ilgilenecek olan bu şefler, Türkçe, dil tarih, coğrafya, yurtbilgisi ve sosyoloji derslerinin randımanını artırmak, diğer derslerle olan irtibatlarını sağlamak maksadıyla sık sık okul müdürleriyle temas edecek, arkadaşlarına öğretim işlerinde yardımcı olacak, aynı zamanda her kanaat notu döneminin sonunda birer toplantı tertip edeceklerdir. Okul müdürlerinin de hazır bulunacağı bu toplantılarda programların tatbik şekilleri, derslerin ceryan tarzı, öğrencilerin yetiştirme dereceleri üzerinde durulacak, verilen notlar gözden geçirilerek durum bir tutanakla tesbit edilecek ve tutanaklar okul müdürlüklerine teslim edilecektir.

Türkçe dil dersi bir; tarih, coğrafya, yurtbilgisi dersleri bir; sosyoloji dersleri de bir öğretmen tarafından okutulan okullarda bu öğretmenler kendiliklerinden öğretim şefi sayılırlar ve okul müdürlükleriyle daimi temas halinde bulunurlar.

Azınlık ortaokul ve liselerinde 1949-1950 ders yılı sonundan itibaren yıllık raporlarla sicil işleri bu okulların müdürleri tarafından tanzim edilecektir.

Gereğinin buna göre yapılması ve sonucunun bildirilmesi lüzumunun ilgililere tebliğini rica eder, saygılarımla sunarım.

A. T.

Millî Eğitim Bakanı
Dr. Tahsin Banguoğlu**YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ**

Sayı: 82/10424

2566

11/VII/1949

ÖZET:

(Muhasebe ve Maliye mecmuası)adlı eser h.

İstanbul'da Mithat Tuğgun tarafından yayımlanan "Muhasebe ve Maliye Mecmuası'nın 1-20 nci sayıları Talim ve Terbiye Dairesince incelenmiş ve Meslek okulları için faydalı görülmüştür.

Mithat Tuğgun Muhasebe ve Maliye Mecmuası Neşriyat Müdürü Posta Kutusu 657-İstanbul adresinden yıllık abonesi 9 lira üzerinden temin edilebilecek olan bu eserin ilgililere tavsiyesini rica ederim.

K. S.

Millî Eğitim Bakanı y.
Mesleki ve Teknik
Öğretimi Müsteşarı
R. Uzel**DÜZELTMELER:**

20.Haziran.1949 tarih ve 543 sayılı Tebliğler Dergisinin 30 uncu sahifesinde 2532 sıra numarası ile yayımlanan Genel Teknoloji adlı eserin "Teknik Kitaplar Yayınevi. Çağaloğlu Hoca Rüstem mektebi sokağı No. 13 - İstanbul" adresinden temin edileceği şeklinde düzeltilmesi rica olunur.

BAKANLIK YAYINLARI**SAĞLIK DÜŞMANI KEYİF VERİCİ MADDELER**

Millî Eğitim Bakanlığının yayımlamakta olduğu "İyi Yaşama Serisi"nin 15 inci kitabını teşkil eden bu eser, Profesör Doktor Fahrettin Kerim Gökay tarafından yazılmış olup keyif verici maddelerin çeşitleri, ispirotolu içkiler, sarhoşluk, sarhoşluğun tedavisi, esrar deliliği, afyon ve morfin tiryakilikleri, eroin alışkanlığı ve tedavisi, kokain alışkanlığı ve korunma, eter sarhoşluğu, başka uyuşturucu maddeler alışkanlığı, tütün tiryakiliği gibi maddeler bilhassa dikkate şayandır.

İçtimai bir dert olan keyif verici maddeler alışkanlığı ile nasıl mücadele edileceğini öğreten bu faydalı eser, Millî Eğitim Bakanlığı yayınevleriyle bütün kitapçılarda 55 kuruş fiyatla satılmaktadır.

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55